

Israel: Motherland and Mother

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

Why do we long to return?

1. Tehillim 132:14

פה אשב כי איתיה

Here I will dwell, for I have desired her!

2. Ramban to Vayyikra 18:25

והנה השם הנכבד הוא אלקי האלקים ואדוני האדונים לכל העולם, אבל ארץ ישראל אמצעות הישוב היא נחלת ה' מיוחדת ל שמו
Glorious G-d is the mightiest of the mighty and the lord of lords for the entire world – but Israel, the focus of civilization, is the portion of G-d, designated in His Name.

3. Sifri Devarim 43

ואבדתם מהרה, ושמתם את דברי אלה וגו', אף על פי שאני מגלה אתכם מן הארץ לחוצה לארץ היו מצויינים במצות שכשתחזרו לא יהו עליכם חדשים

'And you will quickly be lost... and you shall place these words' – Even though I exile you from the land, be marked by your mitzvot, so that when you return they will not be new for you.

4. Talmud, Ketuvot 111a

כל הדר בארץ ישראל שרוי בלא עון, שנאמר: +ישעיהו ל"ג+ ובל יאמר שכן חליתי העם היושב בה נשוא עון... אמר רב ענן: כל הקבור בארץ ישראל - כאילו קבור תחת המזבח... כל המהלך ארבע אמות בארץ ישראל - מובטח לו שהוא בן העולם הבא.

One who lives in Israel lives without sin... One who is buried in Israel as though he is buried beneath the altar... One who walks four cubits in Israel is guaranteed to enter the next world.

5. R' Yehudah Alkalai *The Third Redemption* 1843

Such an idea is hinted at in the Torah: And Jacob came in peace to the city of Shechem... and he bought the parcel of ground where he spread his tent. Why did Jacob buy the land if his only intention was to rest there for a time and then continue on to see his father, Isaac? It is apparent that this act was realized to teach his descendants that the redemption would come about by purchasing the land from its inhabitants. Because he bought the parcel of land it was as if he lived (permanently) on it.

6. Leo Pinsker *Auto-Emancipation* 1882 (Hertzberg edition)

If we would have a secure home, so that we may give up our endless life of wandering...we must above all not dream of restoring ancient Judea...We need nothing but a large piece of land for our poor brothers, a piece of land which shall remain our property, from which no foreign master can expel us...Perhaps the Holy Land will again become ours. If so, all the better, but first of all, we must determine - and this is the crucial point - what country is accessible to us, and at the same time adapted to offer the Jews of all lands who must leave their homes a secure and unquestioned refuge which is capable of being made productive.

7. Moses Hess, *Rome and Jerusalem* 1862 (Hertzberg edition)

I know well that the need of wholesome and just labor conditions, which should be based solely on the exploitation of Nature by man, is also strongly felt in Jewry...But I also know that the Jews in exile, at least the majority of them, cannot devote themselves successfully to productive labor: in the first place, because they lack the most necessary condition - an ancestral soil; and, secondly, because they cannot assimilate with the peoples among whom they live without being untrue to their national religion and tradition.

8. R' Yehudah Alkalai *The Third Redemption* 1843

Now we pray every day: Let our eyes behold Thy return to Zion in mercy and if we believe our own words, then upon whom will the Divine Presence become manifest? Upon the trees and the rocks? Therefore, as the first step to the beginning of redemption of our souls we must return to the Land twenty-two thousand (Jews), the Holy One Blessed Be He to cause the Divine Presence to descend upon them. This most certainly will be followed by His showing us and all of Israel beneficial signs...More so, the redemption from Egypt brought the people of Israel to a good and spacious land, one whose wells were already dug, and whose vineyards and olive groves were already planted. Yet, because of our sins, the Land is now empty and desolate and we must, for this redemption, build the houses and dig the wells and plant the vineyards and the olive groves.

9. R' Yehudah Alkalai *The Third Redemption* 1843

One should be aware that the word Teshuvah means first and foremost the return to the place from whence an individual departs as it is written: And his return was to Rama for this was his house.

Another reason

10. Isaiah 49:14

ותאמר ציון עזבני ה' וה' שכחני

And Zion said: G-d has abandoned me, and G-d has forgotten me.

11. Isaiah 62:4

לא יאמר לך עוד עזובה ולא רצך לא יאמר עוד שממה כי לך יקרא הפצי בה

You shall no longer be called 'Abandoned,' and your land will no longer be called 'Desolate,' for you will be called 'My desire is in her.'

12. Rav Avraham Yitzchak haKohen Kook, *Orot*, Eretz Yisrael 1

ארץ ישראל איננה דבר חיצוני, קנין חיצוני לאומה, רק בתור אמצעי למטרה של ההתאגדות הכללית והחזקת קיומה החמרי או אפילו הרוחני. ארץ ישראל היא חטיבה עצמותית קשורה בקשר חיים עם האומה...

The Land of Israel is not an external thing, an external prize acquired by the nation, a means toward the end of national unification and reinforcement of the nation's physical or even spiritual survival. The Land of Israel is an independent entity, bound to the nation in the bond of life...

Anthropomorphization of land

13. Tehillim 19:2

השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע

The heavens speak the glory of G-d, and the deeds of His hands are told by the skies.

14. Midrash, Bereishit Rabbah 19:2

ולמה נתקללה... ר' יהודה בר' שלום אמר שעברה על הצווי שכך אמר הקב"ה תדשא הארץ וגו' מה הפרי נאכל אף העץ נאכל, והיא לא עשתה כן...

Why was the land cursed? Rabbi Yehudah ben Rabbi Shalom said: She trespassed G-d's command. G-d said, 'Let the land produce vegetation, etc.' meaning that just as the fruit is edible, so the tree should be edible, and she did not do this.

15. Talmud, Chullin 91b

כתיב ויקח מאבני המקום, וכתיב ויקח את האבן! אמר רבי יצחק: מלמד שנתקבצו כל אותן אבנים למקום אחד, וכל אחת ואחת אומרת עלי ניה צדיק זה ראשו; תנא: וכולן נבלעו באחד.

It is written, 'And he took from the stones of the site,' and it is written, 'And he took the stone!'

Rabbi Yitzchak explained: This teaches that all of the stones were gathered to one place, and each one said, 'This tzaddik will rest his head on me.' We learned: All of them became absorbed into one.

16. Talmud, Chullin 60b

רבי שמעון בן פזי רמי, כתיב: +בראשית א'+ ויעש אלקים את שני המאורות הגדולים וכתיב: את המאור הגדול ואת המאור הקטן! אמרה ירה לפני הקב"ה: רבש"ע, אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד? אמר לה: לכו ומעטי את עצמך!

R' Shimon ben Pazi asked: It is written, 'And G-d formed the two great luminaries,' and it is also written, 'The great luminary... and the small luminary!'

He explained: The moon declared before G-d, 'Master of the Universe! Can two kings use the same crown? To which G-d replied, 'Go minimize yourself!'

What does "Motherhood" mean?

17. Bereishit 21:10

כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם יצחק

For the son of this maid will not inherit with my son, with Yitzchak.

18. Yirmiyah 31:14

כה אמר יקוק קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה מאנה להנחם על בניה כי איננו:

So declares G-d: A voice in Ramah is heard, a cry, bitter weeping; Rachel cries for her children. She refuses to be consoled for her children, who are absent.

19. Rashi to Bereishit 24:67

כל זמן ששרה קיימת היה נר דלוק מערב שבת לערב שבת, וברכה מצויה בעיסה, וענן קשור על האהל, ומשמתה פסקו, וכשבאת רבקה חזרו:

As long as Sarah lived, a lamp was lit from Friday to Friday, the dough was blessed, and a cloud remained attached to the tent. When Sarah died, these phenomena ceased. When Rivkah came, they returned.

20. **Mishlei 31:23**

נודע בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ:

Her husband us known at the gates, where he sits with the elders of the land.

Motherlands, and Israel

21. **Rosemary George, *The Politics of Home: Postcolonial Relocations and Twentieth-Century Fiction*, pg. 9**

Home is a place to escape to and a place to escape from. Its importance lies in the fact that it is not equally available to all. Home is the desired place that is fought for and established as the exclusive domain of a few

22. **Talmud, Gittin 57a**

ארץ צבי כתיב בה, מה צבי זה אין עורו מחזיק את בשרו, אף ארץ ישראל, בזמן שיושבין עליה רווחא, ובזמן שאין יושבין עליה גמדה. 'The land of the deer [lit. desire]' is its textual name. A deer's hide cannot hold its flesh [after being removed], and this is also true for Israel: when they live upon it the land expands, and when they do not live upon it the land shrivels.

23. **Vayyikra 26:35**

כל ימי השמה תשבת את אשר לא שבתה בשבתתיכם בשבתכם עליה:

All the days her desolation she will rest, as she did not during your shabbatot, when you dwelled there.

24. **Vayyikra 18:28**

ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אתה כאשר קאה את הגוי אשר לפניכם:

Lest the land spit you out when you contaminate it, as it spit out the nation who preceded you.

25. **Midrash, Psikta Rabti 26**

אמר ירמיהו כשהייתי עולה לירושלים נטלתי עיני וראיתי אשה אחת יושבת בראש ההר, לבושיה שחורים ושערה סתור צועקת מבקשת מי ינחמנה, ואני צועק ומבקש מי ינחמני, קרבתי אצלה ודברתי עמה, ואמרתי לה אם אשה את דברי עמי ואם רוח את הסתלקי מלפני, ענתה ואמרה לי, אינך מכירני, אני היא שהיו לי שבעה בנים, יצא אביהם למדינת הים, עד שאני עולה ובוכה עליו הרי שניבא ואמר לי נפל הבית על שבעה בנייך והרגם, איני יודע על מי אבכה ועל מי אסתור שעריי, עניתי ואמרתי אין אתה טובה מן אמי ציון והיא עשויה מרעית לחיות השדה, ענתה ואמרה לי, אני אמך ציון

Yirmiyah said: When I ascended to Yerushalayim, I raised my eyes and saw a woman sitting atop a mountain, wearing black clothing and with her hair undone, crying out, seeking one who would console her. I cried out as well, and sought one who would comfort me. I drew close to her and spoke with her, and told her, "If you are a woman, speak with me. If you are a spirit, leave me." She replied, "Do you not recognize me? I am the one who had seven sons whose father left to go overseas. While I was yet crying for him, it was prophesied to me, 'The house has collapsed upon your seven sons and killed them.' I don't know for whom to cry, and for whom to release my hair!" I replied and told her, "You are no greater than my mother, Zion, who has been turned into grazing for the wild animals of the field." To which she replied and said to me, "I am your mother, Zion."

26. **R' Yissachar Techtel, Em haBanim S'meichah, First Prologue**

ומתורת משה רבינו בעצמו למדתי זאת בפ' בחקתי כתיב וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור... כי עיין ברש"י שם שכתב למה נמנו אהורנית כלומר כדאי הוא יעקב הקטן לכך ואם אינו כדאי הרי יצחק עמו ואם אינו כדאי הרי אברהם עמו עיי"ש ועפ"י יש להוסיף דאף אם כולם אינם כדאים היינו באופן דתמה זכות אבות ח"ו אבל ו"הארץ אזכור" דזכות ארץ ישראל תחלצם ממיצר... היא תגן עלינו לחלצנו ממיצר בכל עת שאנו נתונים בצרה, ר"ל.

I have learned this from the Torah of our master Moshe himself. It is written, 'And I will remember My covenant with Yaakov, and also My covenant with Yitzchak, and also My covenant with Avraham I will remember, and the land I will remember.'... Rashi there wrote, 'Why are they listed in reverse? As if to say: Yaakov the youngest is worthy of this, and if he is not worthy then Yitzchak is with him, and if he is not worthy then Avraham is with him.'

Based on this, one may add that even if all of them are unworthy, meaning that the merit of our ancestors has ended, still, 'The land I will remember,' for the merit of the Land of Israel itself will save them from trouble... She will protect us, to free us whenever we are placed in trouble, Heaven forbid.

The Joyous Mother

27. **R' Yissachar Teichtel, Eim haBanim Semeichah**

וידוע מחז"ל דאמנו ציון בוכית ומיללת עלינו בהיותנו בני לה וממתנת עלינו לשוב לחיקה ומבשרי אחזה אלקי כאשר בשנת תש"ב קודם הפסח יצאה הגזרה האיומה במדינת סלאוואקייא ע"י הרשעים הארורים לחטוף בתולות ישראל משנות ששה עשר ולמעלה ולהובילם לארץ גזרה אל מקום לא נודע כאשר עד היום לא נודע מה נעשה עם אלפים נשמות טהורות מישראל שהובילו שמה וה' ינקום נקמתינו מהם במהרה והי' אז בהלה גדולה במחנה ישראל ואדע מעשה מאחד שרצה להציל את בנותיו הצעירים שלא יפלו במצודה רעה הנ"ל ניסה לעבור הגבול עם בנותיו ואז הי' בחוה"מ פסח והבטיח לאשתו שישלח הודעה טלגרפית מעבר הגבול שהוא עם ילדיו הגיעו נכון למקום

הפצם והאם ישבה בביתה בעינים כלות וצופות על עת בא הבשורה נעימה שעברו הגבול בשלום והגיעו למקום מובטח אבל הי' המעשה שתפסו את האב עם בנותיו עוד טרם עברו הגבול והובילו אותם לעיר הסמוך לגבול ושמו אותם בבית הכלא וישבו שם בבית האסורים. כל החוה"מ וגם הימים האחרונים של פסח והיו בסכנה גדולה לשלח אותם תיכף אל ארץ גזרה כי כן הי' החוק אצלם בתור עונש על הניסה כי מי שעושה פליטה ונתפס לשלחם אל ארץ גזרה עוד באופן אכזרי יותר משאר הנשלחים לשם ובנתיים נודע הדבר לאשתו ולאם של הבנות ונוכל לשער מהרגש המר שתפסה את אמם ונהפך אצלה השמחה של ההמלטה לתוגה והיו"ט נהפך לה לאבל ר"ל על בעלה ועל בנותיה וישבה ובוכית בכל היו"ט מאין הפוגות וממש העולם חשך בעדה ואין לתאר במלים את מצבה העצובה משעה שנודעת לה מהמאורע לבעלה ולבנותיה כי יודעת מה ממתנת עליהם וברם זכור אותו האיש לטוב ה"ה הגאון הצדיק האי עובד ה' במסירת נפש ממש במלוא מובן המלה מה גם בעת הצוק הזה שהשליך נפשו מנגד בסכנת עצמו ה"ה הגאון החסיד מו"ה שמואל דוד אונגאר שליט"א אבדק"ק נייטרא שלא נח ולא שקט עד שפדה בממון רב את שלשה השבויים הנ"ל ויצאו לחפשי ולחירות והיו יכולים לחזור לביתם לשלום בלי שום מכשול וזאת הי' ביו"ט האחרון של פסח והודיעו זאת תיכף בהודעה טלפנית להאשה קשת רוח שבעלה ובנותיה יצאו לחירות וביום מחר שהוא אסרו חג ישבו לביתם לשלום בלי מכשול אין מהצורך לספר מהפעולה שפעל על נפש האשה האומללה הזאת בשורה טובה הלזו שבעלה ובנותיה יצאו מבין שיני האריות בשלום ומאותו רגע חיכה בכליון עינים על עת שוב אב עם הבנות לביתה ולמחר לא עצרה חיל להמתין עליהם בביתה רק ישבה בפתח החצר ובעינים צופות חיכה על הרגע של בואם וברגע שבאו וראתה אותם פרצה קול בכיתה בשפיכת כל הרגש לבבה עד להפליא ולא יכלה להוציא איזה מלין של הודיה להקבה"ו על גודל הנס שנעשה לה ולהם מרוב השתפכות רגשות לבבה ומי שלא ראה את רגע הפגישה שפגשו וראו שנית אם עם הבנות אחר שובם משבי נוראה כזו ואת הבכיות של האם בשעה שראתה הבנות שבו לגבולם ואת השמחה של האם הבנים שמחה בשעה הזאת לא ראה מימיו רגש של שמחה.

ע"כ מה שידעתי מהמאורה הנ"ל שאירע בימינו כן אני מדמה ומתאר לפני מהשמחה של אמנו ארץ ישראל בשעה שנשוב כולנו אל חיקה אחרי שבי נוראה כזו שעבר עלינו בעתות הללו ועל שמחה הנפלאה הלזו שתשמח אם עם הבנים ר"ל ארץ ישראל עמנו ואנו עמה ע"כ קראתי את ספרי בשם – אם הבנים שמחה.

It is known from the Sages that our mother, Zion, cries and wails for us; we are her children, and she waits for us to return to her.

'With my own flesh I saw my Gd.' In 1942, before Pesach, a horrifying decree was issued by the accursed wicked ones in Slovakia, to kidnap Jewish girls from age 16 and up and bring them to a cruel land, an unknown place. Until today, the fate of thousands of pure Jewish souls who were brought there is unknown; Gd will avenge them quickly. There was then a great fear in the Jewish camp, and I know of one who wished to save his young daughters lest they fall into this wicked trap, and he tried to cross the border with his daughters. This was Chol haMoed Pesach, and he promised his wife that he would send a message by telegraph from across the border when he arrived, letting her know that he and his children had arrived safely at their destination. The mother sat in her house with her eyes failing with worry, anticipating at every moment the arrival of the happy news that they had crossed the border in peace and arrived in a safe place. But the father and his daughters were caught before they could cross the border, and they were brought to a city near the border and jailed all through chol hamoed and through the end of Pesach, and they were in great danger of being sent to a cruel land, in accord with their practice of punishing for flight. Anyone who fled and was caught was sent to a cruel land, in a manner which was yet more cruel than that used for others sent there. This became known to his wife, to the mother of the daughters, and we can only imagine the bitter emotion that overtook their mother and turned her joy at their flight into grief, and her Yom Tov was turned to mourning, Gd save us, for her husband and daughters. She sat and wept all through Yom Tov without halt, and the world actually turned dark for her; one cannot put into words her depressed state, when she learned what had happened to her husband and daughters. She knew what awaited them.

But remember this man for the good: The great and righteous man, who served Gd with true self-sacrifice in the fullest sense of the world, who in this time endangered his life, the great and pious Rav Shmuel Dovid Unger, head of the Nitra community, who did not rest and was not silent until he had redeemed these three captives at a great price. They went free and could return home to their house without any obstacle, on the last day of Pesach. They let this woman of bitter spirit know immediately, by telephone, that her husband and daughters had emerged free, and would return home the next day, *isru chag*, in peace, and without obstacle.

There is no need to tell the effect this great news had on the spirit of that bereft woman, knowing that her husband and daughters had emerged from between the lions' teeth in peace. From that moment she waited with eyes failing with worry for the moment when the father and daughters would return to her home. The next day she did not have the strength to wait for them at home; she sat at the entrance to the yard, her eyes looking out for the moment they would come, and when they came and she saw them she burst out in a cry, pouring out all of the awesome emotion in her heart. She could not produce words of thanks to Gd for the magnitude of the miracle performed for her and for them, from the outpouring of feeling in her heart. One who did not witness the moment they actually met and saw each other again, mother with her daughters, after they returned from such a horrific captivity, and the mother's weeping when she saw that her daughters had returned home, and the joy of the mother of children at that moment, never saw a feeling of joy.

Therefore, since I know of that illumination which occurred in our days, so I imagine and describe the joy of our mother, the Land of Israel, when all of us will return to her after such a horrific captivity which we have experienced at this time, and the amazing joy which the mother will experience with her children, meaning Israel with us and us with her. Therefore I have named my book, "The joyous mother of children."